

< GOVTECH_ FESTIVAL />

GOVTECH_
FESTIVAL />

AUTONOMIA KONTRA AUTOMATYZACJA – ETYKA SZTUCZNEJ INTELIGENCJI

mec. Robert Kroplewski, dr Sebastian Szymański

< GOVTECH_ FESTIVAL />

Sztuczna inteligencja to zdolna do działania **podmiotowość** (*agency*):

- 1. interaktywna**
 - wchodzi w aktywne i samorzutne interakcje ze swoim środowiskiem
- 2. autonomiczna**
 - jest źródłem swojego własnego działania i/lub
 - jest w stanie (przynajmniej) modyfikować swoje reguły działania
- 3. samoucząca**
 - jest w stanie gromadzić i przetwarzać informacje na temat swojego środowiska i/lub
 - jest w stanie (przynajmniej) modyfikować model(e) swojego środowiska
- 4. umożliwia artefaktom obliczeniowym wykonywanie zadań, które w przeciwnym razie wymagają do pomyślnego zrealizowania ludzkiej inteligencji.**

Ujawnianie i kształtowanie preferencji użytkowników

- Problemy: podmiotowość użytkowników, ochrona godności użytkowników

Delegowanie decyzji

- Problemy: zakres decyzji, zrozumiałość decyzji, odpowiedzialność za decyzje

Niesprawiedliwość i nierówność społeczna

- Problemy: stronniczość danych, stronniczość algorytmów

Algorytmizacja i implementacja norm etycznych

- Problemy: źródło norm etycznych, odpowiedzialność za działania

< GOVTECH_ FESTIVAL />

Eksperyment społeczny bez precedensu

- skala gromadzenia i przetwarzania danych

Brak analogii ze zjawiskami, dla których istnieją rozwiązania etyczne

- delegowanie etycznie istotnych decyzji na maszyny

Brak konsensusu społecznego

- fałszywe wyobrażenia społeczne
- bezpodstawny optymizm i źle ukierunkowane obawy

Prywatność (poziom i zakres przetwarzanych danych)

- analogia do tradycyjnych technik utrwalania i przetwarzania obrazu
- **problem:** odróżnienie zmiany rozumienia prywatności od naruszenia prywatności

Odpowiedzialność

- technologie analogowe vs. technologie adaptacyjne i autonomiczne
- **problem:** rozkład odpowiedzialności między twórców, operatorów i użytkowników

- Na podstawie dotychczasowego postępu technicznego bardzo trudno jest przewidzieć jego dalszy bieg.
- Konsekwencje społeczne, które już znamy, nie pozwalają przewidzieć skutków dalszych zmian technologicznych.
- Nie mamy dobrych analogii historycznych.

GOVTECH_ FESTIVAL />

Standardy etyczne dla sztucznej inteligencji

1. Kto tworzy?
2. Jaką ma legitymację?
3. Kto jest adresatem?
4. Przez kogo i jak egzekwowane?

Wartości wskazywane w standardach etycznych

- przejrzystość (*transparency*)
- sprawiedliwość (*justice, fairness, equity*)
- nieczynienie zła (*non-maleficence*)
- odpowiedzialność i rozliczalność (*responsibility and accountability*)
- prywatność (*privacy*)
- przyczynianie się do dobra (*beneficence*)

GOVTECH_ FESTIVAL />

Wartości wskazywane w standardach etycznych

- wolność i autonomia (*freedom and autonomy*)
- zaufanie (*trust*)
- zrównoważony rozwój (*sustainability*)
- godność (*dignity*)
- solidarność (*solidarity*)

< GOVTECH_ FESTIVAL />

1. przyczynianie się do dobra (*beneficience*)
2. nieczynienie zła (*non-maleficience*)
3. autonomia (*autonomy*)
4. sprawiedliwość (*justice*)
5. wyjaśnialność (*explicability*)
 - zrozumiałość (*intelligibility*) – perspektywa użytkownika
 - rozliczalność (*accountability*) – perspektywa dewelopera

GOVTECH_ FESTIVAL />

- wybiórczość (*ethics shopping*)
- „mydlenie oczu” (*ethics bluewashing*)
- lobbying etyczny (*ethics lobbying*)
- dumping etyczny (*ethics dumping*)
- uchylanie się (*ethics shirking*)

GOVTECH_ FESTIVAL />

DR SEBASTIAN SZYMAŃSKI

s.j.szymanski@uw.edu.pl

Wydział "Artes Liberales" UW
Centrum Badania Ryzyka Systemowego UW
Rada ds. Cyfryzacji

DZIĘKUJEMY

...